

PROKURATURA REJONOWA
23-300 Janów Lubelski
ul. Wojska Polskiego 19A
tel./15/ 872-07-84, fax 872-00-71

.....
(oznaczenie prokuratury)

Sygn. akt PR Ds. 276.2017

POSTANOWIENIE

o odmowie wszczęcia śledztwa

Dnia 29.05.2017 r.

Michał Leško – prokurator Prokuratury Rejonowej w Janowie Lubelskim w sprawie przekroczenia uprawnień przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Biłgoraju na szkodę Adama Stadnickiego,
tj. o czyn z art. 231§1 k.k.

na podstawie art. 17§1 pkt 2 k.p.k. i art. 305§1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł :

odmówić wszczęcia śledztwa w sprawie:
zaistniałego w dniu 23 czerwca 2016 r. w Biłgoraju, woj. lubelskiego, przekroczenia uprawnień przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Biłgoraju poprzez zawarcie nie merytorycznych i nie odnoszących się wprost do przedmiotu postępowania sformułowań w piśmie nr 0603-SN.705.13.2016 skierowanym do Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie w toku prowadzonego postępowania w sprawie umorzenia Adamowi Stadnickiemu zobowiązania podatkowego, czym działano na szkodę interesu prywatnego Adama Stadnickiego,
tj. o czyn z art. 231§1 k.k. – wobec braku znamion czynu zabronionego (na podstawie art. 17§1 pkt 2 k.p.k.).

Uzasadnienie

Prokuratura Rejonowa w Janowie Lubelskim nadzorowała postępowanie sprawdzające w sprawie: zaistniałego w dniu 23 czerwca 2016 r. w Biłgoraju, woj. lubelskiego,

przekroczenia uprawnień przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Biłgoraju poprzez zawarcie nie merytorycznych i nie odnoszących się wprost do przedmiotu postępowania sformułowań w piśmie nr 0603-SN.705.13.2016 skierowanym do Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie w toku prowadzonego postępowania w sprawie umorzenia Adamowi Stadnickiemu zobowiązania podatkowego, czym działano na szkodę interesu prywatnego Adama Stadnickiego, tj. o czyn z art. 231§1 k.k.

Postępowanie sprawdzające w niniejszej sprawie zostało zainicjowane pisemnym zawiadomieniem o przestępstwie złożonym przez Adama Stadnickiego. W zawiadomieniu tym wskazał on, że w 2015 r. Urząd Skarbowy w Biłgoraju prowadził z jego udziałem postępowanie w sprawie rozliczenia przychodu uzyskanego z odpłatnego zbycia mieszkania znajdującego się w Lublinie. W toku tego postępowania Naczelnik Urzędu Skarbowego w Biłgoraju skierował do Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie pismo zawierające sformułowania w ocenie zawiadamiającego niezgodne z prawem i krzywdzące, a wręcz wyczerpujące znamiona przestępstwa z art. 231§1 k.k. Z dalszej części pisemnego zawiadomienia wynika, że sformułowania zawarte w powyższym piśmie, zdaniem skarżącego naruszające prawo, polegały na wskazaniu w nim (odnośnie matki Adama Stadnickiego), że *„Nie znałem pani Stadnickiej osobiście, ale nachodziła mnie przed wydaniem decyzji o umorzeniu podatku usiłując uzyskać informacje o sposobie rozstrzygnięcia”*, *„Pani Stadnicka kilka lat wcześniej w gremiach nauczycieli (sama będąc wówczas nauczycielem języka polskiego) wypowiedała się z dumą <<jak to synowi świetnie idzie biznes>> oraz że <<stać go na wiele rzeczy>>”*, a także (odnośnie Adama Stadnickiego) *„<<jak mówią na mieście>> używając nieco kolokwialnego stwierdzenia, była żona zażądała od pana Adama spłaty bądź podziału dotychczasowego majątku. Dlatego fajnie by było gdyby urząd umorzył te 60 tysięcy, i byłoby na spłatę byłej żony – tak zapewne rozumuje pan Adam.”* oraz *„miałem okazję rozmawiać z jednym z krewnych osoby która zginęła w wypadku, w którym pan Adam ocalał. Był bardzo oburzony faktem <<wyciągania z grobu>> jego krewnego za cenę uniknięcia płacenia podatku. Stwierdził, że <<jest to nieetyczne>> oraz, że jest oburzony takim postępowaniem ze strony człowieka, który <<niech się cieszy, że żyje bo mój kuzyn nie żyje>>”*. Oprócz zarzutów co do treści w/w pisma Adam Stadnicki nie wskazał na jakiegokolwiek inne nieprawidłowości w postępowaniu Naczelnika Urzędu Skarbowego w Biłgoraju oraz podległych mu urzędników, w szczególności odnoszące się do rozstrzygnięć, jakie zapadły w tym Urzędzie w sprawach inicjowanych jego wnioskami. Do pisemnego zawiadomienia o przestępstwie Adam Stadnicki załączył kserokopie: pisma Naczelnika Urzędu Skarbowego w Biłgoraju do Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie z dnia 23 czerwca

2016 r., nr 0603-SN.705.13.2016 oraz pisma Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie z dnia 19 lipca 2016 r. skierowanego do Adama Stadnickiego zawierającego odpowiedź na jego skargę związaną z zamieszczeniem powyższych sformułowań w piśmie z dnia 23 czerwca 2016 r.

W toku przeprowadzonego postępowania sprawdzającego przyjęto ustne zawiadomienie o przestępstwie od Adama Stadnickiego i przesłuchano go jako świadka. W swych zeznaniach powtórzył on treść pisemnego zawiadomienia o przestępstwie, a także dodał, iż powyższe pismo, którego sformułowaniami poczuł się dotknięty, zostało skierowane do Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie w toku postępowania w drugiej instancji w sprawie umorzenia mu zobowiązania podatkowego. W sprawie tej w Urzędzie Skarbowym w Biłgoraju została wydana decyzja odmawiająca mu umorzenia tego zobowiązania, od której to decyzji Adam Stadnicki odwołał się do Izby Skarbowej w Lublinie, a powyższe pismo stanowić miało odpowiedź na zarzuty zawarte w jego odwołaniu. Adam Stadnicki zapoznał się z powyższym piśmie i złożył w związku z jego treścią skargę na Naczelnika Urzędu Skarbowego w Biłgoraju do Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie. W odpowiedzi na tę skargę Dyrektor Izby Skarbowej w Lublinie skierował do Adama Stadnickiego pismo z dnia 19 lipca 2016 r., w którym wskazał, że jego zarzuty co do sformułowań zawartych w powyższym piśmie z dnia 23 czerwca 2016 r. są zasadne, a Naczelnikowi Urzędu Skarbowego w Biłgoraju została zwrócona uwaga na niewłaściwy sposób formułowania myśli w pismach urzędowych i że stwierdzenia, jakie padły w w/w piśmie z dnia 23 czerwca 2016 r. nie mogą mieć więcej miejsca.

W toku dalszego postępowania rozpytano ponadto Ireneusza Rycyka pełniącego funkcję Naczelnika Urzędu Skarbowego w Biłgoraju. W trakcie czynności tej, a także w oparciu o treść pisemnego zawiadomienia o przestępstwie i dołączonych do niego dokumentów, a także zeznań Adama Stadnickiego ustalono, że istotnie prowadzone było w Urzędzie Skarbowym w Biłgoraju postępowanie zainicjowane wnioskiem Adama Stadnickiego o umorzenie naliczonego mu podatku od dochodu uzyskanego ze sprzedaży mieszkania w Lublinie. W sprawie tej została wydana decyzja odmawiająca mu umorzenia tego podatku. Od decyzji tej Adam Stadnicki odwołał się do Izby Skarbowej w Lublinie, która utrzymała w mocy decyzję organu I instancji. Powyższą decyzję Izby Skarbowej Adam Stadnicki zaskarżył do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie i postępowanie przed tym Sądem w chwili obecnej nie zostało zakończone. W toku postępowania odwoławczego prowadzonego w Izbie Skarbowej w Lublinie Naczelnik Urzędu Skarbowego w Biłgoraju skierował pismo odnoszące się do argumentów zawartych w odwołaniu Adama Stadnickiego, a także do artykułów prasowych związanych z tym postępowaniem. Pismo to

zawiera m. in. zacytowane powyżej sformułowania wskazane w pisemnym zawiadomieniu o przestępstwie złożonym przez Adama Stadnickiego. W związku ze skargą złożoną przez Adama Stadnickiego do Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie na Naczelnika Urzędu Skarbowego w Biłgoraju została mu zwrócona uwaga przez Dyrektora Izby Skarbowej, że sformułowania użyte w piśmie z dnia 23 czerwca 2016 r. są niestosowne i nie mogą być umieszczane w pismach urzędowych.

W niniejszej sprawie należało wydać postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa.

Stwierdzić w tym miejscu należy, że odpowiedzialności karnej za przestępstwo z art. 231§1 k.k. podlega funkcjonariusz publiczny, który przekraczając uprawnienia lub niedopełniając obowiązków działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego. Dla wypełnienia znamion tego przestępstwa konieczne jest ustalenie konkretnego uprawnienia lub obowiązku, który może mieć swe źródło w przepisie prawa powszechnie obowiązującego, postanowieniu regulaminu, instrukcji, itp., a także wydanym przez uprawnioną osobę poleceniu wykonania określonych czynności oraz wykazanie, że podjęte przez sprawcę działanie nie wchodziło w zakres kompetencji, chociaż równocześnie było z nimi powiązane formalnie lub kompetencyjnie (przy przekroczeniu uprawnień) lub (przy niedopełnieniu obowiązków) zaniechanie podjęcia nałożonego obowiązku albo niewłaściwe jego wykonanie (zob. A. Zoll, red. Kodeks Karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 117-277 k.k., str. 1205-1207).

Przenosząc powyższe uwagi na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że zachowanie Naczelnika Urzędu Skarbowego w Biłgoraju polegające na skierowaniu pisma do Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie zawierającego zacytowane wyżej sformułowania nie wyczerpało znamion czynu zabronionego z art. 231§1 k.k. Wprawdzie zamieszczenie ich w/w piśmie było niestosowne i negatywnie świadczy o fachowości i kompetencjach urzędnika, który pismo to podpisał i skierował do organu odwoławczego, brak jest jednakże jakiegokolwiek skodyfikowanej normy postępowania określającej dopuszczalną treść takich pism i zakazującej posługiwania się w nich tego rodzaju sformułowaniami. Z tego względu powyższe zachowanie Naczelnika Urzędu Skarbowego w Biłgoraju nie może stanowić podstawy jego odpowiedzialności karnej za przestępstwo z art. 231§1 k.k., może ono natomiast stanowić podstawę jego odpowiedzialności służbowej i dyscyplinarnej, a z pisma Dyrektora Izby Skarbowej w Lublinie z dnia 19 lipca 2016 r. skierowanego do Adama Stadnickiego wynika, że Ireneusz Rycyk poniósł konsekwencje tego zachowania, gdyż zwrócono mu uwagę.

Z tych też względów w niniejszej sprawie należało wydać postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa na podstawie art. 17§1 pkt 2 k.p.k., tj. wobec braku znamion czynu zabronionego, wobec czego postanowiono jak w sentencji.

Prokurator
Prokuratury Rejonowej

mgr Michał Leśko

(podpis prokuratora)

Pouczenie:

1. Na powyższe postanowienie przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy (art. 306§1 kpk oraz art. 465§2 kpk):

- pokrzywdzonemu,
- instytucji państwowej, samorządowej lub społecznej, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie,
- osobie, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie, jeżeli wskutek tego przestępstwa doszło do naruszenia jej praw.

Sąd może utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie lub uchylić je i przekazać sprawę prokuratorowi celem wyjaśnienia wskazanych okoliczności bądź przeprowadzenia wskazanych czynności (art. 330§1 kpk).

Jeżeli prokurator nadal nie znajdzie podstaw do wniesienia aktu oskarżenia wyda ponownie postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa. Pokrzywdzony, który wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306§1 kpk (tj. prawo do złożenia zażalenia, które zostało uwzględnione przez sąd) może w takim przypadku wnieść akt oskarżenia do sądu w terminie miesiąca od daty doręczenia zawiadomienia o postanowieniu (art. 330§2 kpk, art. 55§1 kpk). Akt oskarżenia winien spełniać wymogi określone w art. 55§1 i 2 kpk.

Inny pokrzywdzony tym samym czynem może aż do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej przyłączyć się do postępowania (art. 55§3 kpk).

2. Uprawnionym do złożenia zażalenia, o którym mowa w art. 306§1 kpk, przysługuje prawo przejrzania akt sprawy. W celu przejrzania akt prokurator może udostępnić akta w postaci elektronicznej (art. 306§1b kpk).

3. Na postanowienie co do dowodów rzeczowych zażalenie przysługuje stronom oraz osobie, od której odebrano przedmioty lub która zgłosiła co do nich roszczenie (art. 323§2 kpk).

4. W sprawach z oskarżenia prywatnego zażalenie na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania przygotowawczego rozpoznaje prokurator nadrzędny, jeżeli postanowienie zapadło z uwagi na brak interesu społecznego w ściganiu z urzędu sprawcy (art. 465§2a kpk). Pokrzywdzony w sprawach o przestępstwa ścigane z oskarżenia prywatnego może także wnieść i popierać prywatny akt oskarżenia. Inny pokrzywdzony tym samym czynem może aż do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej przyłączyć się do toczącego się postępowania (art. 59§1 i 2 kpk).

5. Zażalenie wnosi się za pośrednictwem prokuratora, który wydał postanowienie. Termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni od daty doręczenia odpisu postanowienia i jest zawity. Zażalenie wniesione po upływie tego terminu jest bezskuteczne (art. 122§1 i 2 kpk, art. 460 kpk).

Zarządzenie:

stosownie do art. 100§4 k.p.k. i art. 305§4 k.p.k. doręczyć odpis postanowienia:

- pokrzywdzonemu, k. 13-14.

Prokurator
Prokuratury Rejonowej

mgr Michał Leśko

(podpis prokuratora)